

CEHENNEM Üzerine Sohbet

Rev. İlhan Keskinöz

CEHENNEM üzerine Sohbet

Reform Semineri Notu, Mesih Sohbeti-4

Yazar : Rev. İlhan Keskinöz

ISBN: 978-605-62455-6-5

© **Türk Dünyası Presbiteryen Kilisesi**
www.presbiteryen.org

sipariş adresi / Yayıncı:

© **Ave Medya**

İstiklal Cad. Tokatlıyan İş Mrk. No:76 K:1/1 Beyoğlu/İST.

Tel: 0212 244 0 244 Faks: 0212 251 97 71

info@avemedia.com - www.avemedia.com

YAYINEVİ SERTİFİKA NO: 19847

1. Baskı: Eylül 2011

ISBN:

Baskı:

© **Bio Ofset Matbaacılık Yay. San ve Dış Tic. Ltd. Şti.**

Davutpaşa Cad. Kazım Dinçol San. Sit. No:81/89 Topkapı/İST.

Tel/Faks: 0212 567 73 13

info@biooffset.com - www.biooffset.com

İnsanlar genelde akıllarına yatkın olan şeylere ya da çoğunluk tarafından kabul gören şeylere inanmak eğilimindedir. Ya bu konular gerçeğe ters ise... ?

Cehennem hakkında sohbet

Cehennem hakkında genelde çok az kişi düşünüp araştırır. Cehenneme inandığını düşünenlerin çoğunluğu ise cehennemi başkalarının gideceği yer olarak düşünme eğilimindedir.

Vaftizci Yahya'nın vaazının nasıl bir öneme sahip olduğunu düşünmeliyiz. Mesih'in gelişinin yollarını hazırlamak için acil bir şekilde Tanrı'nın yargısını duyurup tövbeyi vaaz etti.

Bu durumda bazılarının cennete bazılarının cehenneme gideceği fikri bazı kimselere hoş gelmese de Kutsal Kitap böyle dediği için, yani Tanrı böyle takdir ettiği için kilise ailesi olarak bu konuda hem bilgimiz olmalı; hem de bu konuda tanıklık vermek üzere cesaretimiz (*Vaftizci Yahya gibi*)...

Tanrı'nın suçları unutmadığını (Tesniye 5:9, Çıkış 34:14) hatırlamamız lazım; aynı zamanda Tanrı'nın adil olduğunu ve adaletinin suçluyu asla suçsuz çıkarmayacağını göz önüne almalıyız:

Çıkış 34:4 RAB bulutun içinde oraya inip onunla birlikte durdu ve adını RAB olarak açıkladı.

6 Musa'nın önünden geçerek, "Ben RAB'bim" dedi, "RAB, acıyan, lütfeden, tez öfkelenmeyen, sevgisi engin ve sadık Tanrı.

7 Binlercesine sevgi gösterir, suçlarını, isyanlarını, günahlarını bağışlarım. Hiçbir suçu cezasız bırakmam. Babaların işlediği suçun hesabını oğullarından, torunlarından, üçüncü, dördüncü kuşaklardan sorarım."

Burada açıkladığımız şekli ile cehennem konusunu kişiler bilse de pek çok kişi başkalarıyla bu konuda konuşmaya çekinir. Çünkü Mesih'in yargıç olarak kendisini yargılayanları bir gün yargılamak üzere gelmesinden bahsetmek, Mesih'e inanan insanların itirazlarına sebep olur, bazen de onların öfke ve nefretlerini harekete geçirir.

Sizler Kutsal Kitap'ın cehennem öğretisini konuştuğunuzda insanlar sizin '*insanlardan nefret eden ve inançlara saygısız*' biri olduğunuzu düşünebilir veya bu düşüncüyü açıkça sizi itham ederek belli edebilir. Mevcut dünya kültürü özellikle cehennem konusunda Kutsal Kitap'a çok uzaktır. Avrupa'da da Amerika'da da Kutsal Kitap'ın cehennem öğretisini bahsettiğinizde şimşekleri üzerinize çekersiniz.

Ancak Mesih'in açıkça vaaz ettiği bir konu hakkında çekince duymak da Hristiyan karakteri olamaz. İnsanlara cehennem konusu çıkarılmış bir müjde vermek *yanlış bir müjde, eksik bir müjde, çarpıtılmış bir müjde* vermek anlamına gelir.

Öyleyse Hristiyanların bu konudaki Kutsal Kitap görüşünü doğru bir şekilde ifade etmekten çekinmemesi gerekir. Tanrı'nın Sözü olan Kutsal Kitap'tan ve Mesih'ten utanıyor musunuz? Hayır! Böyle olmamalı. Utanmamalıyız!

I.Korintliler 1:18 Çarmıhla ilgili bildiri mahva gidenler için saçmalık, biz kurtulmakta olanlar içinse Tanrı gücüdür.

Çarmih bildirisi yani Mesih'in Müjdesi açıkça cehennemden bahsediyor ise, bizler de bu konuda açık olmalıyız. Mesih'teki imanımız insanların hoşnutsuzluğu ile yüzleşme gücü verecektir (II.Timoteyus 1:8). “Mesih'teki kurtuluş” armağanından bahseden insanların konu cehennemden bahsetmek olduğunda konuşmaya çekinmesine “insanlardan mı korkuyorsunuz?” diye sormak gerekir.

Romalılar 1:16 Çünkü **Müjde'den utanmıyorum**. Müjde iman eden herkesin -önce Yahudiler'in, sonra Yahudi olmayanların- kurtuluşu için Tanrı gücüdür.

İmanlılar olarak görevimiz Müjde'yi (*Kutsal Kitap*) tam bir şekilde duyurmaktır. Müjde içinde olan bazı konuları saklamak, Müjde'den dolayısı ile Müjde'yi bize veren Tanrı'dan utanmak anlamına gelir; diğer yandan böyle bir durum vicdanın merkezine Tanrı korkusu değil de “insanlar ne der?” ölçüsü yerleştirmek olur.

Romalılar 1:16 ayetinin vurguladığı diğer bir şeye dikkat edin: ayet “Müjde kurtuluş için Tanrı'nın gücüdür” diyor. Öyleyse Müjde'yi vaaz ettiğimizde kurtuluşu vaaz ediyoruz ve Tanrı'nın gücünü duyuruyoruz. Bu durumda insanlar Müjde'ye ve Tanrı'nın gücüne iman edecekler ise Müjde'yi yarım değil, tam olarak vermemiz gerekir. Yarısı kesilip atılmış Müjde artık başka bir şey olur, *Müjde değil*.

İnsanlar Müjde'ye bakıp hoşuna giden kısımları ya da kendisine göre uygun olmayan kısımları çıkartırlarsa; bu durum “*Kutsal Kitap imanı*” olmaz; bu durum, insanın kendisinin yazdığı bir kitaba yani insanın kendisinin yarattığı bir dine iman etmesi anlamına gelir –yani *putperestlik*.

Tanrı'nın kutsal adaletini ve Tanrı'nın kutsal merhametini vaaz ettiğimizde canlarımızı cehennemden kurtarabilecek tek Rab İsa Mesih'e ne denli ihtiyacımız olduğu açığa çıkar. Romalılar mektubundan günahı ve yargısını okuduğumuzda cehennemın nasıl bir korkunç yıkım ve sonsuz bir gazap olduğunu anlarız. Bunu anlatmak da "*ben Hristiyanım*" diyenlerin görevidir.

Mesih'i ve Müjde'yi duyururken "*insanların onayı mı, Tanrı'nın onayını mı arayacağız?*" Müjde'yi insanları memnun etme çabası içinde vermeye kalkanlar Tanrı'ya değil de "*noel babayı*" vaaz etmiş olurlar. Gerçeği insanlar hoşnut olmasa da –*Mesih'in kulu olmamız sebebi ile gerçek olarak duyurmamız gerekir* (Galatyalılar 1:10). *Ve bir kul Efendisinin Sözü'nü ileten bir kimse olmaktan başka bir şey değildir.*

İnsanlara yaptıkları iyilikler ve iyi işler sayesinde kurtulacaklarını değil de "*lütuf ile kurtuluş*" vaaz ediyorsak, 'ne'den kurtulduklarını da göstermemiz gerekir. Yoksa kim Tanrı'ya lütfkar kurtarışı için şükredebilir ki?

Ölüm veya Yaşam

Yerin bütün ulusları için tek bir Müjde ve dolayısı ile tek bir kurtuluş yolu olduğundan (Matta 24:14), Mesih dirildikten havarilere şöyle demiştir:

Matta 28:18... Gökte ve yeryüzünde bütün yetki bana verildi.

19 Bu nedenle gidin, bütün ulusları öğrencilerim olarak yetiştirin; onları Baba, Oğul ve Kutsal Ruh'un adıyla vaftiz edin;

20 size buyurduğum her şeye uymayı onlara öğretin. İşte ben, dünyanın sonuna dek her an sizinle birlikteyim.

Müjde'nin bütün uluslara duyurulması çağrısı (Markos 16:15, Elçilerin İşleri 1:8, Romalılar 1:16), bizleri lütüfkar, merhametli, sevecen Tanrı'yı ilan etme yanında, O'nun yargı ve gazabını da ilan etmeye çağırmaktadır.

İlk ailemizin günah ve düşüş ile aldıkları yargı sonraki bütün insanlık soyunu etkilemiştir. **Romalılar 5:12-6:14** ayetleri insanın önündeki ölüm ve yaşam konusunu net bir şekilde açıklar. Bir başka ifade ile bu ayetlerde ya Me-sih'te sonsuz yaşam ya da **ölüm ve sonsuz yargı** konusu çok açıktır:

5:12 Günah bir insan aracılığıyla, ölüm de günah aracılığıyla dünyaya girdi. Böylece ölüm bütün insanlara yayıldı. Çünkü hepsi günah işledi.

13 Kutsal Yasa'dan önce de dünyada günah vardı; ama yasa olmayınca günahın hesabı tutulmaz.

14 Oysa ölüm Adem'den Musa'ya dek, gelecek Kişi'nin örneği olan Adem'in suçuna benzer bir günah işlememiş olanlar üzerinde de egemendi.

15 Ne var ki, Tanrı'nın armağanı Adem'in suçu gibi değildir. Çünkü bir kişinin suçu yüzünden birçokları öldüyse, Tanrı'nın lütfu ve bir tek adamın, yani İsa Mesih'in lütfuyla verilen bağış birçokları yararına daha da çoğaldı.

16 **Tanrı'nın bağışı o tek adamın günahının sonucu gibi değildir. Tek suçtan sonra verilen yargı mahkûmiyet getirdi; oysa birçok suçtan sonra verilen armağan aklanmayı sağladı.**

17 Çünkü ölüm bir tek adamın suçu yüzünden o tek adam aracılığıyla egemenlik sürdüyse, Tanrı'nın bol lütfunu ve aklanma bağışını alanların bir tek adam, yani İsa Mesih sayesinde yaşamda egemenlik sürecekleri çok daha kesindir.

18 İşte, tek bir suçun bütün insanların mahkûmiyetine yol açtığı gibi, bir doğruluk eylemi de bütün insanlara yaşam veren aklanmayı sağladı.

19 Çünkü bir adamın sözdinlemezliği yüzünden nasıl birçoğu günahkâr kılındıysa, bir adamın söz dinlemesiyle birçoğu da doğru kılınacaktır.

20 Kutsal Yasa suç çoğalsın diye araya girdi; ama günahın çoğaldığı yerde Tanrı'nın lütfu daha da çoğaldı.

21 Öyle ki, günah nasıl ölüm yoluyla egemenlik sürdüyse, Tanrı'nın lütfu da Rabbimiz İsa Mesih aracılığıyla sonsuz yaşam vermek üzere doğrulukla egemenlik sürsün.

6:1 Öyleyse ne diyelim? Lütuf çoğalsın diye günah işlemeye devam mı edelim?

2 Kesinlikle hayır! Günah karşısında ölmüş olan bizler artık nasıl günah içinde yaşarız?

3 Mesih İsa'ya vaftiz edildiğimizde, hepimizin O'nun ölümüne vaftiz edildiğimizi bilmez misiniz?

4 Baba'nın yüceliği sayesinde Mesih nasıl ölümden dirildiyse, biz de yeni bir yaşam sürmek üzere vaftiz yoluyla O'nunla birlikte ölüme gömüldük.

5 Eğer O'nunkine benzer bir ölümden O'nunla birleştiyseniz, O'nunkine benzer bir dirilişte de O'nunla birleşeceğiz.

6 Artık günaha kölelik etmeyelim diye, günahlı varlığımızın ortadan kaldırılması için eski yaradılışımızın Mesih'le birlikte çarmıha gerildiğini biliriz.

7 Çünkü ölmüş kişi günahattan özgür kılınmıştır.

8 Mesih'le birlikte ölmüşsek, O'nunla birlikte yaşayacağıımıza da inanıyoruz.

9 Çünkü Mesih'in ölümden dirilmiş olduğunu ve bir daha ölmeyeceğini, ölümün artık O'nun üzerinde egemenlik sürmeyeceğini biliyoruz.

10 O'nun ölümü günaha karşılık ilk ve son ölüm olmuştur. Sürmekte olduğu yaşamı ise Tanrı için sürmektedir.

11 Siz de böylece kendinizi günah karşısında ölü, Mesih İsa'da Tanrı karşısında diri sayın.

12 Bu nedenle bedeninizin tutkularına uymamak için günahın ölümlü bedenlerinizde egemenlik sürmesine izin vermeyin.

13 Bedeninizin üyelerini haksızlığa araç ederek günaha sunmayın. Ölümden dirilenler gibi kendinizi Tanrı'ya adayın; bedeninizin üyelerini doğruluk araçları olarak Tanrı'ya sunun.

14 Günah size egemen olmayacaktır. Çünkü Kutsal Yasa'nın yönetimi altında değil, Tanrı'nın lütfü altındasınız.

Romalılar 5:12-6:14 ayetlerinde net olan şey şudur: Adem insanlığın başı olarak günah işlemiş olduğundan, onun soyu da günah ile lekelenmiş olarak ölümü miras almıştır. Aynı zamanda Adem bizlerin fiziksel var oluşunu simgeler. Çünkü bizler insanlık ailesi olarak onun soyuyuz. Ancak Romalılar 5:12, 15 ayetlerini karşılaştırdığımızda –*ve ayetlerin devamına bu iki ayetin ne dediğine bakarak dikkat ettiğimizde-* Mesih'in “**Yeni Adem**” olarak, bizlerin ruhsal var oluşunun –*yeniden doğuşunun-* başı olduğunu görürüz.

Böylece bütün bu ayetlere baktığımızda Adem'de ya da Mesih'te olmamızın ölümde ya da yaşamda olmamız ile bağlantılı olduğunu görürüz.

Kutsal olan Tanrı'nın karşısında günah, O'nun yargısını ve gazabını hak etmektedir. Bir başka ifade ile Tanrı kutsal olduğundan O'nun adaleti günahı tam gazap ile yargılayacaktır:

Efesliler 2:1-2 Sizler bir zamanlar içinde yaşadığınız suçlardan ve günahlardan ötürü ölüydünüz. Bu dünyanın gidişine ve havadaki hükümlerliliğin egemenine, yani söz dinlemeyen insanlarda şimdi etkin olan ruha uymaktaydınız.

3 Bir zamanlar hepimiz böyle insanların arasında, benliğin ve aklın isteklerini yerine getirerek benliğimizin tutkularına göre yaşıyorduk. Doğal olarak ötekiler gibi biz de gazap çocuklarıydık.

Yargının Nedeni

Tanrı'nın yargısının nedeni insanın Tanrı'ya isyanıdır ve bunu söz dinlemezlik olarak da (Romalılar 2:8, Efesliler 5:6) özetleyebiliriz. Bütün bunların temelinde olan şey ise insanın putperestliği yani tanrısızlığıdır (Romalılar 1:18, I.Petrus 4:18).

Bu tanrısızlık, Tanrı'ya ve O'nun düzenine karşı çıkmak – *itaatsizlik*- şeklinde kendisini göstermektedir:

I.Timoteyus 1:9-10 Çünkü biliyoruz ki, Yasa doğrular için değil, yasa tanımayanlarla asiler, tanrısızlarla günahkârlar, kutsallıktan yoksunlarla kutsala karşı saygı-

sız olanlar, anne ya da babasını öldürenler, katiller, fuhuş yapanlar, oğlancılar, köle tüccarları, yalancılar, yalan yere ant içenler ve sağlam öğretiye karşıt olan başka ne varsa onlar için konmuştur.

Böylece Tanrı'nın yargısı konusu Kutsal Kitap'ta kesindir (II.Petrus 2:4):

Romalılar 1:18 Haksızlıkla gerçeğe engel olan insanların bütün tanrısızlığına ve haksızlığına karşı Tanrı'nın gazabı gökten açıkça gösterilmektedir. 19 Çünkü Tanrı'ya ilişkin bilinen ne varsa, gözlerinin önündedir; Tanrı hepsini gözlerinin önüne sermiştir. 20 Tanrı'nın görünmeyen nitelikleri -sonsuz gücü ve Tanrılığı-dünya yaratılalı beri O'nun yaptıklarıyla anlaşılakta, açıkça görülmektedir. Bu nedenle özürleri yoktur. 21 Tanrı'yı bildikleri halde O'nu Tanrı olarak yüceltmediler, O'na şükretmediler. Tersine, düşüncelerinde budalalığa düştüler; anlayışsız yüreklerini karanlık bürüdü. 22 Akıllı olduklarını ileri sürerken akılsız olup çıktılar. 23 Ölümsüz Tanrı'nın yüceliği yerine ölümlü insana, kuşlara, dört ayaklılara, sürüngenlere benzeyen putları yeğlediler.

24 Bu yüzden Tanrı, birbirlerinin bedenlerini aşağısınlar diye, onları yüreklerinin tutkuları içinde ahlaksızlığa teslim etti. 25 Tanrı'yla ilgili gerçeğin yerine yalanı koydular. Yaradan'ın yerine yaratığa tapıp kulluk ettiler. Oysa Tanrı sonsuza dek övülmeye layıktır! Amin.

26 İşte böylece Tanrı onları utanç verici tutkulara teslim etti. Kadınları bile doğal ilişki yerine doğal olma-

yanı yeğlediler. 27 Aynı şekilde erkekler de kadınla doğal ilişkilerini bırakıp birbirleri için şehvetle yanıp tutuştular. Erkekler erkeklerle utanç verici ilişkilere girdiler ve kendi bedenlerinde sapıklıklarına yaraşan karşılığı aldılar.

28 Tanrı'yı tanımakta yarar görmedikleri için Tanrı onları yararsız düşüncelere, yakışsız davranışlara teslim etti. 29 Her türlü haksızlık, kötülük, açgözlülük ve kinle doldular. Kıskançlık, öldürme hırısı, çekişme, hile, kötü niyetle doludurlar. 30-31 Dedikoducu, yeriçi, Tanrı'dan nefret eden, küstah, kibirli, övünge, kötülük üreten, anne baba sözü dinlemeyen, anlayışsız, sözünde durmaz, sevgiden yoksun, acımasız insanlardır. 32 Böyle davrananların ölümü hak ettiğine ilişkin Tanrı buyruğunu bildikleri halde, bunları yalnız yapmakla kalmaz, yapanları da onaylarlar.

Kutsal Kitapta yargı ve kurtuluş birlikte olarak “Mesih’te” açıklanır (II.Timoteyus 2:10-11):

Mezmun 2:10 Ey krallar, akıllı olun!
Ey dünya önderleri, ders alın!
11 RAB'be korkuyla hizmet edin,
Titreyerek sevinin.
12 Oğulu öpün ki öfkelenmesin,
Yoksa izlediğiniz yolda mahvolursunuz.
Çünkü öfkesi bir anda alevlenir.
Ne mutlu O'na sığınanlara!

Böylece Müjde'nin ilanı nasıl ki, yerin bütün uluslarını kapsıyor ise, yargı ve kurtuluş Müjdesi de yerin bütün ulusları içindir (Romalılar 1:14-17).

Cehennem hangi insanlar içindir?

Genelde insanların çoğu bir cehennem olduğuna inanıyor gibi gözükse de, bu çoğunluğun çok az bir kısmı cehennem konusunu ciddiyle düşüp araştırır, sorgular.

Pek çok insan kendisinin “çok kötü” olmadığını, iyi yönlerinin de olduğunu düşünerek, ‘cehennem’ konusunu kendisi ile ilişkili olarak düşünmeyi istemez. Bu yüzden birçok kişi cehennemin “çok kötü ya da lanetli” kimseler için olduğunu düşünmeye meyillidir. Ancak bu düşüncenin arkasında olan şey *benliğimiz* yani *dünyasallığımız* vardır; yani bu düşünce *bencilliğe* dayalıdır; yani bu düşüncenin arkasında Adem’den gelen ölüm mirasını almış ve *düşmüş irademiz* vardır; yani *bedensel zayıflığımız* vardır. Çünkü bu durumda ‘bir cehennem olduğuna inanıyor gibi görünen insanların çoğu’ cehennemi kendilerinden daha kötü olduklarını düşündükleri insanlar ile ilişkilendirmektedirler.

Teröristlerin, bebeklerin ya da küçük çocukların ölümlerine yol açanların, soykırım uygulayanların, ensest ilişki (veya pedofili) içinde olanların, sistematik bir tecavüz ve/veya işkence yolu ile birçok kimse gözünde “cani” olarak düşünülen kimselerin cehenneme gideceğine inanılır. Ancak çok az kimse cehennem konusunu kendisi ile ilişkili olarak düşünüp tartar. Neden böyledir?

Bunun için Romalılar 1. Bölüm ayetlerini tekrar gözden geçirmemiz gerekmektedir.

Romalılar 1:14-16 ayetlerine baktığımızda Müjde’nin bütün uluslar için olduğunu görüyoruz. Ve bunun sonucu olarak 17. ayet kurtuluş konusunu Mesih ile ilişkilendirir-

ken 18. ayette konu, yargı ve gazaba dönüyor. Çünkü konu Mesih olunca ya iman ve yaşam ya da imansızlık ve yargı söz konusudur (Yuhanna 3:36).

Ve yine Kutsal Yazılar'ın bütün dünyayı Tanrı önünde suçladığını (Romalılar 2:13; 3:19) göz önüne alalım. Çünkü tanrısızlık ve haksızlık ile insanlar gerçeğe engel olma (gerçeğe karşı çıkma) yani Tanrı'nın düzenine isyan ve itaatsizlik durumu içindedirler.

Romalılar 1. bölüme tekrar dönersek, ayet 19-20 yaratılmış bütün düzenin insanların gözü önünde açıkça Tanrı'ya tanıklık ettiğini, insanın özrü olmaksızın Tanrı'nın iyiliğini ve gücünü gördüğüne rağmen Tanrı'yı aramadığını göstermektedir.

21-23 ayetleri insanın bilinçli bir şekilde ahmaklığı sevdiğini, Tanrı'yı tanımayı seçmek yerine benliğin karanlığını sevdiklerinden Tanrı'yı yüceltmek yerine yaratılmış şeyleri yüceltmeyi seçtiklerini söylemektedir. Yani burada açıkça *Tanrı'yı kabul etmeyi istememek* söz konusudur.

Bu durumda açık olan şey şudur: Tanrı konusundaki cehalet ve/veya önyargı öncelikle akli olarak bir '*bilme*' sorunu değildir, bu konu ahlaki bir durumdur.

Gerçekte sadece Tanrı konusunda değil, bütün konularda Adem'den gelen bozulmuşluğun kalıntılarını taşıdığımızdan; görünen ve görünmeyen her şeyi, Tanrı'ya, insana, dünyaya, olaylara dair her şeyi düşmüş bir irade ile değerlendirmekteyiz.

Düşüncelerimiz, bilgilerimiz, bilgeliğimiz, kararlarımız, yargılarımız her zaman ve kesinlikle ilk günahın hasarı ile yıpranmış olan bir vicdanın etkisi altındadır. Böylece düşmüş bir bedende yani günahla lekelenmiş bir irade ile anlamaya, sorgulamaya, yargılamaya ve karar vermeye çalışmaktayız. İnsanlar olarak bazen kendimize çok güvenerek bilgimizin, tecrübemizin ve sentezlerimizin bize doğruyu bulmada yol gösterici olduğuna inanmaya meyilliyiz. Bazen de kendimize güvensizlikten çoğunluğun kabulü olan şeyleri doğru görme ya da gerçek kabul etme hatasına düşmekteyiz. Hoşlandığımız ya da [*düşmüş*] aklımıza uygun olan bir fikrin doğruluğuna inanmaya çok yatkınız. Ancak ‘gerçek’ ya da ‘doğru’ olan şeyler bizi memnun etmek zorunda değildir –diğer bir ifade ile ‘gerçek’ ya da ‘doğru’ olan şeyler böyle oldukları için kabule layıktır.

Böylece Tanrı’ya dair olan bilgisizliğimiz, bazen ilgisizliğimiz insanı kendi dinini yaratmaya yönlendirmektedir. Böylece insanın Tanrı açlığı saptırılmış ya da bozulmuş, insan ürünü olan şeyler ile kendini ifade etmektedir. Tanrı’yı ve insanı doğru anlamamız için insanın kendisine ya da topluma ya da geleneğe değil Kutsal Kitap’a bakması gerekecektir. Aksi takdirde sonuç açıktır (1:22-23):

Romalılar 1:25 ayeti *‘insanların Tanrı’yla ilgili gerçeğin yerine yalanı koyup Yaratıcı RAB yerine yaratılmış olan şeylere tapıp kulluk ettiği’* gerçeğini hatırlatır.

Ve yine Romalılar 1:22-23 ayeti açık bir şey gösteriyor: bu dünyada suçsuz ya da günahsız hiçbir kimse yok. Tanrı’nın adaleti önünde insanın kendini aklayabileceği bir şeyi yok.

İleri Çalışma Notu: Hİ.94-96

Romalılar 1:24 Bu yüzden Tanrı, birbirlerinin bedenlerini aşağılasınlar diye, onları yüreklerinin tutkuları içinde ahlaksızlığa teslim etti.

İnsan Tanrı'dan yüz çevirince yargı da kendiliğinden doğmaktadır: Adem'den gelen düşmüşlük mirası yüzünden insan kendi yürek tutkuları peşinden gitmektedir. Bu Yasa tanımaz itaatsizlik ve isyankarlık da kendi cezasını yanında taşır. Böylece insan kendi düşmüş aklının ve kendi düşmüş yüreğinin tutkularına teslim edilir. Böylece insanın Tanrı'yı reddettiği yerde insanın kendisinin aşağılanmaya bırakıldığını görmekteyiz.

İleri Çalışma Notu: WİA.V/6, WUİ.139

Romalılar 1:25 Tanrı'yla ilgili gerçeğin yerine yalanı koydular. Yaradan'ın yerine yaratığa tapıp kulluk ettiler. Oysa **Tanrı sonsuza dek övülmeye layıktır! Amin.**

İleri Çalışma Notu: WİA.XXI/2, WUİ.105, 109

Yani günahın kaynağında olan şey gerçeğin yerine yalanı koymaktır. Böylece günahtan kurtuluşun tek yolu yine Tanrı'nın kendisindedir. Tanrı ve insan arasındaki tek aracı olan Mesih'in aracılığı (Yuhanna 14:6) ile insan gerçek iman ile kurtuluşa kavuşacaktır (Efesliler 2:8, 18). Bu yüzden Pavlus'un övgüsü tam yerindedir. Buraya kadar olan ayetler günah ve cezasına değindikten sonra bu ayette yanlış bir tapınmaya değiniliyor. Bunun sonucu olarak

hemen peşinden doğru tapınma örneği sunuluyor (Romalı-lar 1:25).

Romalılar 1:26 İşte böylece Tanrı onları utanç verici tutkulara teslim etti. Kadınları bile doğal ilişki yerine doğal olmayanı yeğlediler.

27 Aynı şekilde erkekler de kadınla doğal ilişkilerini bırakıp birbirleri için şehvetle yanıp tutuştular. Erkekler erkeklerle utanç verici ilişkilere girdiler ve kendi bedenlerinde sapıklıklarına yaraşan karşılığı aldılar.

İnsanların gerçeğin yerine yalanı koyması, Tanrı yerine yaratığa tapması, sadece Tanrı ile bozulmuş bir ilişkiyi göstermiyor; Tanrı ile olan bu bozulmuş ilişkinin bir sonucu olarak insanların birbirleri ile olan ilişkilerinin de sağlıklı olmadığını göstermektedir. Böylece Tanrı ile doğru bir ilişkisi olmayan kişinin insanlarla ilişkisinin de olması gereken doğallıkta olmayacağı açıktır. *Utanç verici tutkular* kendisini *yararsız düşünceler* ve *yakışıksız davranışlar* (1:28) ile gösterecektir. Böylece insanların doğal olmayan tercihlere yönelmesi Tanrı'nın yarattığı düzene bir karşı çıkış ya da isyan niteliğindedir. Bu da Tanrı'nın Yasası'na itaatsizlik –bir başka ifade ile Tanrı'nın '*doğru*' dediği şeyi '*yanlış*' olarak kabul etme eğilimidir. Ve yine bu durum Tanrı'nın Yasası'na rağmen insanın kendi yaptığı yasayı uygulamaya koyması anlamına gelmektedir.

Kadınların ve erkeklerin doğal olmayan bir ilişki içinde yaşamaları Tanrı'nın yüceliğini başka şeylere tercih etme (1:23) anlamına geldiğinden ortada olan durum isyan, itaatsizlik ve putperestliktir. Tanrı'nın doğal düzenine yönelik olarak isyan etme durumu, kontrol edilemeyen arzulara

yol açmakta; doğal olmayan tutkular insanın kendisini aşağılatmasına yol açmaktadır.

Buraya kadar olan durumu değerlendirdiğimizde, ilk günah ve düşüşte Adem ve Havva'nın hemen utandıklarını ve örtünmeye çalıştıklarını hatırladığımızda; Romalılar'daki ayetler şunu göstermektedir: Adem soyu zaman içinde günahla –*isyan ve itaatsizlikte*- o kadar ilerlemiş ki, Tanrısallıkta “*utanç verici*” olan şeyler zaman içinde toplumsal olarak yerleşmiş ve kabul gören şeyler olmuş ve bir yaşam biçimi haline dönüşmüştür (Romalılar 1:24-27).

Ve toplumlarda her türlü utanç verici, dehşet verici durumların yayılması insanın düştüğü günah ve yargının derinliğini göstermektedir.

İnsanın doğal olmayan her türlü arzular ile pak olmayan amaçları teşvik etmesi, yozlaşmış ve utanç verici ilişkilere bulaşması yani kendi onurunu bu şekilde kırması; insanın Tanrı'nın Yasası'na itaatsizliğinin bir doğal sonucu olarak meydana çıkmaktadır. Yani insanın utançta ve onursuzlukta yaşaması, Tanrı'nın insanı o sebepten terk etmesi, aynı zamanda günahın cezasının kendisidir.

İnsanın '*gerçeğin yerine yalanı seçmesi*' konusuna bakarken, insanın doğru olan yerine yanlış olanı seçmesi ve böylece iyiye “kötü” kötüye “iyi” olarak bakması söz konusudur. Bu da günahı ve cezasını doğurmaktadır.

İleri Çalışma Notu: WUI.28, 139

Romalılar 1:28 Tanrı'yı tanımakta yarar görmedikleri için Tanrı onları yararsız düşüncelere, yakışsız davranışlara teslim etti.

Romalılar 2:21-27 ayetleri gösteriyor ki, günah kendi cezasını yanında taşıyor; insanın içinde bulunduğu putperestlik: Tanrı'yı tanımayı, Tanrı'nın bilgeliğini öğrenmeyi, Tanrı'nın Sözü'ne değer vermeyi yararlı görmüyor. *Tanrı'yı, Tanrısal değerleri ve yargıları küçümseme günahı* da kişileri yararsız düşüncelere ve yakışsız davranışlara sevk ediyor. İnsanın isyan ve itaatsizliği Tanrı'nın günahkardan lütfunu çekmesine sebep olmaktadır. Yani yasa tanımazlık, insanın şeytana ve günaha teslim olmuş bir şekilde bırakılmasına sebep olmaktadır.

İleri Çalışma Notu: WIA.V/6, WUI.28, BIA.13

Romalılar 1:29 Her türlü haksızlık, kötülük, açgözlülük ve kinle doldular. Kıskançlık, öldürme hırsı, çekişme, hile, kötü niyetle doludurlar.

30-31 Dedikoducu, yerici, Tanrı'dan nefret eden, küstah, kibirli, övünge, kötülük üreten, anne baba sözü dinlemeyen, anlayışsız, sözünde durmaz, sevgiden yoksun, acımasız insanlardır.

32 **Böyle davrananların ölümü hak ettiğine ilişkin Tanrı buyruğunu bildikleri halde, bunları yalnız yapmakla kalmaz, yapanları da onaylarlar.**

Romalılar 1:23-28 ayetlerinin sonucu olarak insanın insanla olması gereken ilişkisi, yerini düşmanlığa bırakıyor. Çünkü insan Tanrısalılıkta ilerlemeye çalışmak yerine kötü şeyler için çalışıyor. Bu da insanın sevgiden yoksun olması sebebiyle gerçeğe haksızlıkla, kıskançlıkla, öldürme

hırsıyla, çekişmeyle, hileyle, kötü niyetle direnmesini açıklıyor. Böylece insanlar anlayışsız ve sevgiden yoksun bir şekilde yanlış savunarak doğruya karşı geliyorlar.

Böyle birileri sizce nasıl kimselerdir? Böyleleri sadece Tanrı'ya değil, insani ilişkilerinde de alay, inkâr, küfür içinde kimseler değil midirler? Günahlarında devam eden, utançlarıyla övünen, tövbesiz kimseler oldukları açık değil midir?

Böyleleri kendilerinin ve başkalarının saygınlığına zarar veren, yanlış davranışları ve kendi benliklerinin yasalarını doğru kabul eden kimseler değil midir? Çünkü hem günaha yaşayıp hem de günahın doğurduğu düzeni onaylayan kimselerdir. Burada Tanrı'nın doğal düzenini ve ahlaki yasalarını bildikleri halde açıkça bir karşı çıkma vardır. Her insan kendisinin malının çalınmasına karşı çıkar; her insan sevdiği kimselerin öldürülmesine üzülür; ancak kendisine yapılmasını istemediği şeyleri başkalarına yaptıktan hoşnut kalan aynı insan itaatsiz, isyankar ve yasa tanımaz tavı ile Tanrı düzenine karşı gelir.

Özetle, Romalılar 1:18-23 ayetlerinde Tanrı'nın kendisini yaratılış aracılığı ile ilan ettiğini, bir özrü olmayacak şekilde bütün insanların Tanrı'ya karşı sorunlu olduğunu, ancak insanın Tanrı'ya uygun bir şekilde tapmayı bilinçli olarak reddedip kendi yürek tutkuları peşinden gitmekle putperestliği tercih ettiğini okuyoruz.

I.Korintliler 8:5-6 Yerde ya da gökte ilah diye adlandırılanlar varsa da –nitekim pek çok «ilah», pek çok «rab» vardır- bizim için tek bir Tanrı Baba vardır. O her şeyin kaynağıdır, bizler O'nun için yaşıyoruz. Tek

bir Rab var, O da İsa Mesih'tir. Her şey O'nun aracılığıyla yaratıldı, biz de O'nun aracılığıyla yaşıyoruz.

Romalılar 1:18-32 ayetleri boyunca var olan her şeyin Tanrı'ya ve Mesih'e bağımlı olduğu (Yuhanna 1:3, Koloseliler 1:16-17) gerçeğini aklımızda tutarsak, Tanrı'ya karşı yapılan itaatsizlik ve isyanın '*putperestlik*' olarak adlandırılması açıklığa kavuşuyor. Çünkü burada '*insanın Tanrı Yasası yerine kendi yasında yaşamayı seçmesi*' durumu çok nettir. Bunun sonunda Tanrı'nın yargı ve gazabını göndermesinin insanın günahının karşılığı olduğunu görmekteyiz.

Buraya kadar olan bölümler ışığında yargı ve gazabın neden ortaya çıktığı açıklığa kavuşmuş olsa da, bazı insanlar kendilerinin '*seri katil, soykırım taraftarı, hırsız v.s.*' olmadıklarını, bu yüzden de cehennem kendileri ile ilgisi olmadığını öne sürebilirler. Böylece insanlar kendilerinin '*iyi*' ya da '*dürüst*' ya da '*dindar*' olmalarını buna destek kanıt olarak öne sürebilirler. Ancak Kutsal Kitap bütün insanların suçlu, günahkar ve yargıyı hak eden kimseler olduklarını söylemektedir.

Evrensel Günah

İlk günah ve düşünün nasıl büyük ve ağır sonuçları olduğunu gözden kaçırmamalıyız. İnsan bir şekilde kendini yargıdan kurtaracak kadar iyi olsa idi, Mesih'in yüceliğini bırakıp aramıza gelmesi; ve dolayısı ile acı çekerek çarmıh utancına katlanması gerekmezdi.

Tekvin 6:5 RAB baktı, yeryüzünde insanın yaptığı kötülük çok, aklı fikri hep kötülükte.

Günahın evrenselliği ve yargının kaçınılmaz olması (Mezmun 14:1-5), bu durumda Tanrı'nın kutsal ve adil olmasının bir sonucu olarak vardır.

Meseller 20:9 Kim “Kalbimi temizledim,
Günahımdan arındım” diyebilir?

Ve yine Mezmun 14 “*Tanrı’yi arayan kimse yok*” derken; I.Krallar 8:46 ayeti “*Tanrı’ya günah işlemeyen tek kişi yoktur*” diye hatırlatmaktadır (İşaya 53:3, 6).

Bu durumda insanlar kendi dindarlıkları, kendi Tanrısayarlıkları, kendi iyi işleri ya da kendi merhamet işlerini Tanrısal yargı gazaptan kaçışın bir dayanağı olarak Tanrı’ya sunamazlar:

İşaya 64:6 Hepimiz murdar olanlara benzedik,
Bütün doğru işlerimiz kirli âdet bezi gibi.
Yaprak gibi soluyoruz,
Suçlarımız rüzgar gibi sürükleyip götürüyor bizi.

Bu yüzden toplumsal vicdanda “*cani*” biri olarak görülmeseler bir bütün insanlar Tanrı karşısında suçludurlar. Böylece Mesih’in kefareti olmaksızın, Kutsal Kitap ‘*bütün dünyayı günaha köle*’ olarak tanımlamaktadır (Galatyalılar 3:22).

Neden bütün insanlar suçludurlar?

Aslında bu sorunun kısa cevabı çok açıktır: çünkü günah evrenseldir.

Ancak bu soruyu biraz daha açarak, uzun bir cevap arayalım. Neden bütün insanlar –*iyi insanlar, dindar insanlar dahil*- suçludurlar?

Romalılar 3:9 Şimdi ne diyelim? Biz Yahudiler öteki uluslardan üstün müyüz? Elbette değiliz. **İster Yahudi ister Grek olsun, daha önce herkesi günahın denetiminde olmakla suçladık.**

Romalılar 3:9 ayetinin burada sonuç olarak verdiği ifadenin arka planında 1. ve 2. bölümler vardır. 1. bölümü önce etüt ettiğimiz için 2. bölüme bakacağız.

Romalılar 2:12 Kutsal Yasa'yı bilmeden günah işleyenler Yasa olmadan da mahvolacaklar. Yasa'yı bilecek günah işleyenlerse Yasa'yla yargılanacaklar.

Romalılar 3:9 ayetinin sonuç bildirgesi gibi verdiği, inançlı ya da inançsız bütün insanların Tanrı'nın adaleti karşısında kendilerini aklayacak bir şeyi olmadığına dair olan hüküm Romalılar 2:12 ayetinde de yinelenmektedir.

Romalılar 2:1-3 ayetlerinde insanların sadece Tanrı'nın yasalarını çiğnemediğini, insanların başkalarını yargıladıkları kendi yasalarını bile çiğnediklerini, böylece Tanrı'nın yargısını ve gazabını hak ettiklerini bildirmektedir.

Romalılar 2:4 ayeti, önceki üç ayete bakarak, insanın sürekli günah işler durumda olmasının arkasında insanın Tanrı'yı hor görmesinin yattığını göstermektedir. İnsan sürekli günah işlemekle '*Tanrı'nın sınırsız iyiliğini, hoşgörüsünü, sabrını*' hor görmüş oluyor. Çünkü Tanrı'nın '*iyiliğinin insanı tövbeye yönelmesi*' gerekiyor. Ancak Romalılar 1. Bölümü incelerken insanın Tanrı'yı ve Yasası'nı reddedip kendi yarattığı şeylere tapmayı seçtiğini okuduk.

Böylece Tanrı'nın yolunu bilinçli olarak reddeden insan iman etmeyi seçemez. Ve iman olmadan da *gerçek Tanrı'ya dönüş* yani *tövbe* olamayacağı için insan sürekli isyan ve itaatsizlik durumu içinde Tanrı'ya ve O'nun Yasası'na karşı gelmiş olmaktadır.

Romalılar 2:5 İnatçılığın ve tövbesiz yüreğin yüzünden Tanrı'nın adil yargısının açıklanacağı gazap günü için kendine karşı gazap biriktiriyorsun.

6 Tanrı «herkese, yaptıklarının karşılığını verecektir.»

Romalılar 2:1-4 ayetlerinde vurgulanan insanın tutumu, yani sürekli Tanrı'ya karşı günah işler şekilde tutumu, 5-6 ayetlerinde karşılığını Tanrı'dan adilce aldığını göstermektedir. Ve bunu yaparken de Tanrı'nın ayırım gözetmediği vurgulanmaktadır (Romalılar 2:11).

Diğer taraftan bu ayırım gözetmeme bütün ulusları kapsamaktadır. Çünkü bütün uluslar günahkardır (Romalılar 3:9), yani evrensel günah bütün ulusları kapsamaktadır.

Böylece 3:10-18 ayetleri boyunca Mesihsiz olarak kimse-
nin *iyi* veya *doğru* kabul edilemeyeceği açıklanmaktadır:

Yazılmış olduğu gibi:

«Doğru kimse yok, tek kişi bile yok.

11 Anlayan kimse yok,

Tanrı'yı arayan yok.

12 Hepsi saptı,

Tümü yararsız oldu.

İyilik eden yok, tek kişi bile!»

13 «Ağızları açık birer mezardır.

Dilleriyle aldatırlar.»

«Engerek zehiri var dudaklarının altında.»

14 «Ağızları lanet ve acı sözle doludur.»

15 «Ayakları kan dökmeye seğirtir.

16 Yıkım ve dert var yollarında.

17 Esenlik yolunu da bilmezler.»

18 «Tanrı korkusu yoktur onlarda.»

Bu ayetlerin ışığında sadece bilinen anlamda '*kötü*' olan
kimselerin değil, bütün insanların gazap çocukları oldukla-
rını okumaktayız:

Efesliler 2:1-2 **Sizler bir zamanlar içinde yaşadığınız
suçlardan ve günahlardan ötürü ölüydünüz.** Bu dünya-
nın gidişine ve havadaki hükümlü egemenine,
yani söz dinlemeyen insanlarda şimdi etkin olan ruha
uymaktaydınız.

3 Bir zamanlar hepimiz böyle insanların arasında, ben-
liğin ve aklın isteklerini yerine getirerek benliğimizin
tutkularına göre yaşıyorduk. Doğal olarak ötekiler gibi
biz de gazap çocuklarıydık.

Bu ayetler açıkça iyi bir insan olmadığını; dolayısı ile sadece tek iyi olanın Tanrı olduğunu söylüyor (Markos 10:18). Öyleyse insanlar kendilerinde olan bir erdemi ya da yaptıkları iyilikleri gerekçe göstererek Tanrı'nın yargısı karşısında kendilerini "iyi" olarak göstermezler. Çünkü "iyi olan yalnız biri var, O da Tanrı'dır."

Gazap Çocukları (WUJ)

21. İlk anne babamız yaratıldıkları durumda kaldılar mı?

İlk anne babamız kendi iradelerinin özgürlüklerine bırakıldıklarında, Şeytan'ın ayartmasıyla, yasak meyveyi yemekle Tanrı'nın buyruğuna karşı geldiler; ve böylece, içinde yaratılmış oldukları masumiyet konumundan düştüler.

22. Adem'in ilk günahında bütün insanlık düştü mü?

Yasal bir kişi olarak antlaşma Adem ile yapılmıştı, ancak sadece kendisi için değil kendi soyundan gelen herkes içindi aynı zamanda, doğal çoğalma yoluyla kendisinden gelen bütün insanlık, onun ilk günahında Adem'de günah işledi ve onunla birlikte düştü.

23. Düşüş insanı hangi konuma getirdi?

Düşüş, insanı günah ve bozulmuşluk konumuna getirdi.

24. Günah nedir?

Günah, düşünen yaratığa kural olarak verilmiş her hangi bir Tanrı yasasına karşı gelmek ya da bunu yapma arzudur.

25. İnsanın içine düşmüş olduğu günahlılık konumu neyi içerir?

İnsanın içine düşmüş olduğu günahlılık konumu, Adem'in ilk günahının suçluluğunu, içinde yaratılmış olduğu doğruluğun yitirilmesini, doğasının bozulmasını ve böylece sürekli olarak

iyilik yapamaz durumda, iyilik yapmaya tümüyle isteksiz ve iyiliğe tamamen karşıt ve kötülüğün her türüne eğilimli hale gelmesini içerir; ki buna genel olarak Özgün Günah denir ve tüm suçlar buradan kaynaklanır.

26. Özgün günah ilk anne babamızdan onların soyuna nasıl geçmiştir?

Özgün günah ilk anne babamızdan onların soyuna doğal çoğalma yoluyla geçmiştir, öyle ki, onlardan bu yolla çıkan herkes günah içinde ana rahmine düşmüş ve günah içinde doğmuştur.

27. Düşüş insanlığın üzerine nasıl bir bozulmuşluk getirdi?

Düşüş, insanın Tanrı'yla olan paydaşlığını yitirmesine yol açtı, Tanrı'nın hoşnutsuzluğunu ve lanetini getirdi; öyle ki, bizler doğal olarak gazap çocuklarıydık, Şeytan'ın tutsaklarıydık ve hem bu dünyada hem de gelecek dünyadaki tüm cezaları yasal olarak hak etmiştik.

28. Günahın bu dünyadaki cezaları nelerdir?

Günahın bu dünyadaki cezaları zihin körlüğü, yararsız düşünceler, derin yanılgılar, yürek katılığı, vicdan korkusu, utanç verici tutkular gibi ya içsel; ya da bizim yüzümüzden Tanrı lanetinin diğer yaratıklar üzerine gelmesi ve ölümle birlikte bedenlerimiz, ismimiz, mallarımız, ilişkilerimiz ve işlerimiz üzerine gelen tüm diğer kötülükler gibi dışsaldır.

29. Günahın gelecek dünyadaki cezaları nelerdir?

Günahın gelecek dünyadaki cezaları Tanrı'nın rahatlık veren varlığından ebedi ayrılık ve bedeninin ve canının cehennem ateşinde sonsuza dek aralıksız en acı verici işkencelere maruz kalmasıdır.

Böylece gazap çocuğu olarak yargı ve mahkumiyetimiz açıktır:

Romalılar 3:23 Çünkü herkes günah işledi ve Tanrı'nın yüceliğinden yoksun kaldı.

Ayetin ne dediği çok açık: herkes günah işledi ve herkes Tanrı'nın yüceliğinden yoksun kaldı. Öyleyse yaptığımız iyi işler bize cehennemden kurtuluşumuzu ya da cennete girişimizi satın alabilme gücüne sahip değiller. Öyleyse herkes günah işlediğinden; yani herkes gazap çocuğu olduğundan dolayı, kimse cenneti alamaz, hak edemez; kutsal Tanrı'nın kutsal yargısı önünde kimse cenneti talep edemez; kimse yaptığı iyi işleri öne sürerek ya da kendisinde olan bir erdemi göstererek bir gün cennete gideceğini düşünemez.

Eğer Tanrı Kutsal Kitap'ta "*herkes günah işledi –herkes gazap çocuğudur*" diyorsa, demek ki, bizler sonsuz yargı ve sonsuz gazabı hak eden kimseleriz.

Çünkü Adem'in günahı ile lekelenmiş bir dünyada, düşmüş bir bedende ve düşmüş bir irade ile insanın, kutsal, adil ve mükemmel olan Tanrı'nın yargısında aklanabilecek iyi işi bilebilmesi veya yapabilmesi imkansızdır.

Mutlak mükemmel olan Tanrı'yı hoşnut edebilecek ve O'nun adaleti önünde bizi aklayabilecek bir iyi iş yapabilmek evrensel günah sebebi ile insan için imkansızdır. Bu yüzden Tanrı'nın yargısından geçebilelim diye Mesih biz günahkarların cezasını kendisi üstlenmiştir. Ancak insanların bazıları kendilerinin günahları için olan bedeli

kendilerinin ödemeye yeterli olduklarını düşünürler. Bu durum “*kişinin kendi standartlarını Tanrı'nın standartlarına çıkarması*” anlamına gelir. Bu durumda Mesih'in kurtarışı reddedilmiş olur. İşte, bunun cezası da cehennemdir.

Herkes günah işlemiş gazap çocuğu olarak Tanrı'nın yargısını hak etmiştir (Romalılar 3:23, Efesliler 2:3). Bu yüzden Tanrı'nın yargısından kurtuluş –*aklanma*- sadece Mesih iledir (Romalılar 3:22, 24).

Bu durumda bizler günahta ve çaresiz durumda iken, yani kurtulamayacak durumda iken, yani bizler kendisini kurtaramayacak bir durumda iken Tanrı kurtuluşumuz için Mesih'i ve çarmıhı ortaya koyuyor. Böylece günahkara kurtuluşu veriyor. İşte, biz de buna ‘*lütufl*’ diyoruz.

Romalılar 5:6 Evet, biz daha çaresizken Mesih belirlenen zamanda tanrısızlar için öldü.

8 Tanrı ise bizi sevdiğini şununla kanıtlıyor: Biz daha günahkârken, Mesih bizim için öldü.

Böylece Tanrı günah ve suç içinde olan insanı Mesih'teki kutsal adaleti ile aklamış oluyor. Ve Kutsal ve Adil Olan Tanrı aynı kutsal adaleti ile Müjde'yi ve Mesih'i kabul etmeyenleri yargıladığında, O'nun bu yargısını tatmin edebilecek bir kimse ya da bir iş öne sürülemeyeceğinden (Romalılar 3:9-19 krş. 3:12, 23) böyleleri sonsuz yargı ve gazabı yani cehennemi almış oluyor (Yuhanna 3:36). Yani Tanrı birine cehennem cezası verdiğinde bu adilcedir ve haklıdır; çünkü Tanrı, adaleti eksik değil tam uygular.

Romalılar 4. bölüm tamamıyla insanın yaptığı iyi işler sayesinde kurtulamayacağını ya da insanın iyi bir erdeminden dolayı Tanrı'nın yargısından aklanamayacağını; sadece Mesih'in çarmıhı aracılığı ile insanın kurtuluşunun mümkün olduğunu öğretmektedir (krş. 5:6-7; 5:9-10):

Romalılar 4:25 İsa suçlarımız için ölüme teslim edildi ve aklanmamız için diriltildi (Efesliler 2:1-4, Koloseliler 2:13, Titus 3:3-5, I.Petrus 3:18).

Öyleyse "**İyi Haber** şudur: Tanrı gazap çocuklarına kurtuluş Müjdeliyor.

Tanrı bizlere gazap çocukları olduğumuzu söylüyorsa, insanın "Tanrı söylüyorsa öyledir, doğrudur" diyerek kendisinin iyi bir kimse olduğunu veya cehenneme başkalarının layık olduğunu veya çok da kötü biri olmadığını düşünmekten vazgeçmesi gerekir. Ve bundan sonra insan, Mesih'i Rabbi ve Kurtarıcısı olarak kabul etmelidir.

Yargı ve Ceza

Tanrı'nın yargısı soncunda ceza cehennem olduğunda, bazı insanların ve düşmüş meleklerin cehennem ile cezalandırılacaklarını görüyoruz.

Vahiy 20:10 Onları saptıran İblis ise canavarla sahte peygamberin de içinde bulunduğu ateş ve kükürt gölüne atıldı. Gece gündüz, sonsuzlara dek işkence çekeceklerdir.

II.Selanıkliler 1:8 Tanrı'yı tanımayanlardan ve Rabbiniz İsa'nın Sevindirici Haberine uymayanlardan öğ alacak.

“Yukarıdaki iki ayete bakış açımızı kısaca özetleyelim: burada Tanrı’ya ve Mesih’e itaat etmeyen ve Mesih’teki Tanrı halkına karşı düşmanlık eden bütün ulusların (I.Tarihler 1:5; 5:4); ve dolayısı ile Tanrı’ya ve Tanrı halkına yönelik bütün kötülüklerin Mesih’te yargılanacağı açıklanıyor (Vahiy 20:10-15, II.Selanıkliler 1:6-8). Ve bu yargıdan kimsenin kaçamayacağını görüyoruz (Vahiy 20:13 –büyük küçük herkes Mesih’in yargısına teslim ediliyor). Bu bölümde Mesih’in son yargısı ‘kitaplar’ ve ‘bir kitap’ ile sembolize edilmektedir. *Kitaplarda* adları yazılı olanlar yaptıkları işlerine yargılanıp cehennemi alacaklardır; ve Yaşam Kitabında adları yazılı olanlar cenneti miras alacaklardır (Vahiy 20:12 krş. Yuhanna 5:24; 3:36). Böylece Vahiy 20:14 ayetindeki “*Ateş Gölü*” ifadesi Tanrı’nın yargısı ve bu yargının cezası hakkında kesindir. Yani bu yargının kişiyi getirdiği cehennem sonsuz bir ceza yeridir –yani *cehennem bir hiçlik veya tümünden yok olma yeri değildir*. Bu öğretişin devamı olarak, Vahiy 21:1-8 ayetlerinde de son yargının Mesih’teki Tanrı halkına ödül getirdiğini okumaktayız.”¹

II.Selanıkliler 1:5 Tanrı’nın adil yargısının açık bir açıklamasıdır bu; **uğruna elem çektiğiniz Tanrı’nın krallığına sonunda layık sayılacaksınız;** 6-7-8 Tanrı’yı bilmeyenlerden ve Rabbimiz İsa Mesih’in Müjdesi’ne itaat etmeyenlerden öğ alarak, *Rab İsa’nın kendi kudretinin melekleriyle alevli ateş içinde*

¹ Rev. R. Lynn, Reform Seminer Notu, Vahiy Üzerine, Şubat 2000, İstanbul.

gökten belirildiğinde, sizi sıkıştıranlara sıkıntıyla karşılık vermek ve sıkıntı çeken sizlere, bizimle birlikte rahatlık vermek, en azından Tanrı'nın yanında adil bir şeydir;

9-10 O günde kendi kutsallarında yüceltilmek ve bütün iman edenlerde hayranlık uyandırmak için geldiğinde, onlar Rab'bin yüzünün önünden ve gücünün yüceliğinden, sonsuza dek mahvolma cezasını çekeceklerdir...

Bu ayetler de Tanrı'nın adil yargısının sonucunda, acı çeken Tanrı halkının elçilerin tanıklığına (*Müjde'ye, Mesih'e*) olan iman sayesinde Tanrı'nın krallığına (*sonsuz yaşama –cennete*) layık görüleceklerini ve Tanrı halkına dolayısı ile Mesih'e karşı direnenlerin de sonsuz yargıya gideceklerini (Matta 25:31-46) okuyoruz. Yani cehennem “Mesih'te” olmayanların ceza yeri olarak karşımıza çıkmaktadır (Matta 25:45-46).

Vahiy 11:15 Yedinci melek borazanını çaldı. Gökte yüksek sesler duyuldu:

«**Dünyanın egemenliği**

Rabbimiz'in ve Mesih'i'nin oldu.

O sonsuzlara dek egemenlik sürecek.»

16-17 *Tanrı'nın önünde tahtlarında oturan yirmi dört ihtiyar yüzüstü yere kapandı. Tanrı'ya tapınarak şöyle dediler:*

«*Her Şeye Gücü Yeten,*

Var olan, var olmuş olan Rab Tanrı!

Sana şükrediyoruz.

Çünkü büyük gücünü kuşanıp

Egemenlik sürmeye başladın.

18 Uluslar gazaba gelmişlerdi.

Şimdiyse senin gazabın üzerlerine geldi.
Ölüleri yargılamak,
Kulların olan peygamberleri, kutsalları,
Küçük olsun büyük olsun,
Senin adından korkanları ödüllendirmek
Ve yeryüzünü mahvedenleri mahvetmek zamanı da
geldi.»

Bu ayetler yine tarihin sonuna dikkat çekmektedir. Mesih ikinci kez dünyaya geldiğinde Tanrı'nın egemenliği tam olarak görülecektir; yani Mesih kendisine ait olan halkı ödüllendirecek ve kötülüğü tamamen sonsuz mahvoluş ile yargılayacaktır (Vahiy 19:1-2).

Kutsal Kitap'ta bu yargılanmada cehennem cezasının bitmeyen bir mahvolma (*yıkım*) olduğu (Luka 16:19-31) olduğu çok nettir (Matta 7:13-14, 19, 24-27, Luka 13:5). Bu yüzden cennetin yani Tanrı'nın Krallığının nasıl bir yer olduğuna bakarken "*ölüm, yas, ağlayış, ıstırap ve lanetin*" olmadığı bir yer tasviri çok nettir (Vahiy 21:4; 22:3). Yani cennet ve cehennem zıtlığı, bize aynı zamanda bunlarının kesin ve kalıcı varlığının bir işaretidir:

Matta 24:51 Ve onu şiddetle cezalandıracak ve payını ikiyüzlülerinki ile bir tutacak: orada ağlayış ve dış gı-cırtısı olacaktır.

Pavlus Müjde'ya yaraşır bir şekilde yaşamak için teşvik ettiği Hristiyanların tek bir beden halinde mücadele ettikleri duymak ister. Çünkü Tanrı halkının düşmanların baskısına rağmen iman ile Mesih'te devam etmeleri dünyaya Mesih'in yargısının ve kurtuluşunun; yani Tanrı'nın Krallığının bir tanıklığını verecektir:

Filipililer 1:28 Karşı duranlardan hiçbir şeyde korkmayın, bu, olanların mahvoluşunun ama sizin kurtuluşunuzun bir kanıtıdır. Ve bu Tanrı'dandır.

Filipililer 1:27-30 ayetlerine bir bütün olarak baktığımızda iki halk görmekteyiz. Tanrı'nın kurtardığı halk ve Tanrı'nın yargılayıp mahvoluşa gönderdiği halk (Filipililer 3:19-20)... Böylece Mesih'in gelişinin sonsuz yargı ve sonsuz kurtuluş olduğu bu ayet ile tekrar hatırlatılmış oluyor (krş. Markos 11:14, Yuhanna 4:14):

Romalılar 9:22 Eğer Tanrı gazabını göstermek ve gücünü tanıtmak isterken, gazabına hedef olup mahvolmaya hazırlananlara büyük sabırla katlandıysa, ne diyelim?

Öyleyse burada kadar olan ayetlerin ışığında son yargılanmadan bazılarının sonsuz yaşam ödülü ve bazılarının sonsuz yargı (sonsuz gazap, sonsuz mahvoluş) cezası alacağı konusu netleşmiş oluyor.

Vaftizci Yahya'nın hizmetini hatırlayalım (Luka 3):

9 Balta ağaçların köküne dayanmış bile. İyi meyve vermeyen her ağaç **kesilip** ateşe **atılır**.

Bu ayette yargı "*ağacın köküne dayanan balta*" meseli ile açıklanmaktadır. Özetle bu ayet kötülerin yargısından, onlara verilecek olan yıkımdan (*Tekvin 6:7; 19:13, İşaya 34:2-3, II.Selanikliler 1:9-10*) ve sonsuz ateşten bahsediyor (*İşaya 33:14; 66:24, Matta 18:8; 13:41-42, Vahiy 14:9-10*).

Ayette yargının cezası “*kesilme*” ile açıklandığından bunun topluluktan, dünyadan, kilise topluluğundan “*ayrılma; uzaklaştırılma*” anlamına geldiğini; bu yüzden Mesih’in Krallığından “*dışarı atılma*” şeklinde ifade edildiğini görüyoruz.

Yahuda Mektubu sapkın öğretinin kesin yargılanmasını açıklarken şöyle der:

12 Sevgi şölenlerinizde sizinle birlikte pervasızca yiyip için bu kişiler birer kara lekedir. Yalnız kendilerini besleyen çobanlardır. Rüzgarın sürüklediği yağmursuz bulutlara, iki kez ölmüş, kökünden sökülmüş, sonbaharın meyvesiz ağaçlarına benzerler.²

Böylece bu yargıyı doğru anlamak için şimdiki veryüzünün de Tanrı'nın Egemenliği olduğunu iyi aklımızda tutmalıyız (hem kötülerin hem iyilerin üzerine güneşini ve yağmuru Tanrı veriyor –Matta 5:45; yani ilk günah ve düşüşe rağmen Tanrı karar veriyor; Tanrı yönetiyor, Tanrı sağlıyor, Tanrı devam ettirip koruyor; yani *herkese yaşam, soluk ve her şeyi vermeyi* uygun gören Tanrı'nın dünyasındayız; iyiler ve kötüler olarak birlikte paylaştığımız örtülü bir egemenlikteyiz –Elçilerin İşeri 17:24-28).

² Malaki 4:1 Her Şeye Egemen RAB diyor ki, "İşte o gün geliyor, fırın gibi yanıyor. Kendini beğenmişlerle kötülük yapanlar samandan farksız olacak; o gün hepsini yakacak. **Onlarda ne kök, ne dal bırakılacak.**

Böylece Tanrı'nın kendi egemenliğinden bazılarını dışarı atmasını (*kesilme, atılma –Luka 3:9*) daha iyi anlayabiliriz. Böylece Luka 13:6-9 ayetinde '*meyve vermeyen incir ağacı meseli*' bize Mesih'e ve Müjde'ye yaraşır yaşamayanların yargısının "*kesilme*" yani Tanrı'nın Egemenliğinden "*dışarı atılma*" yani Mesih'in Krallığından uzaklaştırılma ile cezalandırılacağı konusu nettir (Hezekiel 15:2-4, Yuhanna 15:1, 6):

İşaya 10:33 Rab, Her Şeye Egemen RAB düşmanı
Dal gibi kesip korkunç güçle yere çalacak.
Uzun boyluları devirecek,
Gururluları alçaltacak.
34 Ormandaki çalılıkları **baltayla keser gibi**
Kesip devirecek onları.
Lübnan, Güçlü Olan'ın önünde diz çökecek.

Böylece Vaftizci Yahya'nın vaazındaki "*ağaç, kesilme, atılma*" gibi simgeler Tanrı'nın Eski Ahit'te zaten haber verdiği '*Mesih'teki yargı*' sözlerinin bir devamıdır – *aslında bu ayetler aynı zamanda Tanrı'nın asla fikir değiştirmedeğini; her şeyi eskiden söylediği gibi yapacağını vurgulaması açısından başka bir öneme sahiptir.*

Böylece "*kesilme ve dışarı atılma*" ile simgelenen ve Tanrı'nın yargısından gelen cehennem, Tanrı'nın Krallığından, Tanrı'nın yüzü önünden "*karanlık, ağlayış, dış gıcır-tısının olduğu ateş ve kükürt gölüne atılma, Tanrısal ışık ve esenlikten dışarı –karanlığa- atılma, uzaklaştırılma*" olduğunu anlıyoruz (Luka 3:9, İbraniler 10:28-29, 12:29). Bu durumda cehennem sonsuz bir ceza ve Tanrı'dan uzaklaştırılma (Matta 7:23) yeri olduğunu açıktır (Matta 25:10-12):

Matta 25:30 Şu yararsız köleyi **dışarıya**, karanlığa **atın**. Orada ağlayış ve diş gıcirtısı olacaktır.
41 Sonra *Mesih* solundakilere şöyle diyecek: '**Ey lanetliler, çekilin önümden! İblis'le melekleri için hazırlanmış sönmez ateşe gidin!**

Böylece cennet Tanrı'nın ödülü ve imanlıların Tanrı ile birlikteliklerinin yeriye, cehennem de Tanrı'nın yargısının ve cezasının yaşandığı bir yer olarak karşımıza çıkmaktadır (Vahiy 11:18):

Vahiy 22:12 "İşte tez geliyorum! Vereceğim **ödülleri yanımdadır. Herkese yaptığının karşılığını vereceğim.**
13 Alfa ve Omega, birinci ve sonuncu, başlangıç ve son Ben'im.
14 "Kaftanlarını yıkayan, böylelikle yaşam ağacından yemeye hak kazanarak **kapılardan geçip kente girenlere ne mutlu!**
15 Köpekler, büyücüler, fuhuş yapanlar, adam öldürenler, putperestler, yalanı sevip hile yapanların hepsi dışarıda kalacaklar.

Cennet ile cehennemin karşılaştırıldığı şu ayetlere bakın: kurtarılmış olan halk Tanrı'ya tapınma sunuyor (Haleluya...); ve Tanrı'yı adil olan yargısı için övüyorlar. Bu durum aynı zamanda Tanrı ile yaşanan sevinç ve esenlik yaşamına dikkat çekmektedir. Ve cehennem ise ateşin (duman) sonsuza dek devam edeceği bir yer olarak gösterilmektedir. Ve bu durum cennetten sadece bir *uzaklaştırılma* olarak değil; sonsuza dek devam eden bir yargı olarak anlatılmaktadır:

Vahiy 19:1 Bundan sonra gökte büyük bir kalabalığın sesini andıran yüksek bir ses işittim. "Haleluya!" diyorlardı. "Kurtuluş, yücelik ve güç Tanrımız'a özgüdür.

2 Çünkü O'nun yargıları doğru ve adildir. Yeryüzünü fuhşuyla yozlaştıran Büyük fahişeyi yargılayıp Kendi kullarının kanının öcünü aldı."

3 İkinci kez, "Haleluya! Onun dumanı sonsuzlara dek tütecek" dediler (14:9-11, [Vahiy 20:10, Matta 24:41] İbraniler 10:27).

Böylece cehennem Tanrı'nın adil ve doğru olan yargısının sonucu olarak, sonsuza dek sürecek olan bir ceza (Matta 3:12) ve acı çekme yeridir (Matta 25:30, Yakup 5:3):

Yuhanna 5:28 Buna şaşmayın. Mezarda olanların hepsinin O'nun sesini işitecekleri saat geliyor. 29 Ve onlar mezarlarından çıkacaklar. İyilik yapmış olanlar yaşamak, kötülük yapmış olanlar yargılanmak üzere dirilecekler (6:39-40; 11:25-26, İşaya 26:19, Eyüp 19:25-26, Hezekiel 37:1-10).

Böylece son günde, Mesih'in yargı gününde inanan ve inanmayan herkesin yeni bedenlerle dirileceğini; bu durumda cehennem cezasının sonsuza dek bedeni ve canı kapsadığını bilmeliyiz:

I.Korintliler 15:22 Herkes nasıl Adem'de ölüyorsa, herkes Mesih'te yaşama kavuşacak (15:35-37).

42 Ölülerin dirilişi de böyledir. Beden çürümeye mahkûm olarak gömülür, çürümez olarak dirilitilir.

Böylece diriliş mezarda olan çürüyen bedeni de kapsamaktadır. Ve “*çürümez olarak diriltir*” ifadesi yargının da ödülün de sonsuzluğunu düşünmemiz açısından önemlidir. Yani cennette de ya da cehennemde de, beden ve canı sonsuza dek kapsayan bir durum söz konusudur.

Bu durumda Kutsal Yazılar cennet ve cehennem dışında başka bir yer işaret etmediği gibi; insanların yeni bedenler ile ya sonsuza dek Tanrı'nın huzurundaki esenlik ve sevinç yaşamını alacaklarına (cennet) ya da insanların yeni bedenler ile sonsuza dek beden ve can olarak acı çekecekleri yargıya işaret etmektedir (Markos 9:47-48, Daniel 12:2).

Yani Kutsal Yazılar cehennemi ölümden sonrası için bir yok olma ya da hiçlik olarak düşünmeyi imkansız kılmaktadır. Bu durumda insanların belli bir süre cehennemde kalıp cezalarını çektikten sonra cennete gideceğine dair bir düşünce ima edilemez. Çünkü Kutsal Yazılar cehennemden cennete geçişin mümkün olmadığı konusunda çok nettir.

Cehennem hakkındaki bilgimizin yaşadığımız yeri

Mevcut dünya görüşü veya modern kültür Kutsal Kitap'ın cehennem hakkındaki görüşüne karşıt olduğu için genelde Hristiyanların çoğu bu konuda konuşmaktan çekince duyarlar. Bazı kiliselerde bu konu hakkında öğretim veya vaaz duymayabilirsiniz bile.

Kutsal Kitap Mesih'e ve Müjdesi'ne bağlılık çağrısı yaparken şöyle der:

II.Timoteyus 1:8 Bunun için Rabbimiz'e tanıklık etmekten de O'nun uğruna tutuklu bulunan benden de utanma. Tanrı'nın gücüyle Müjde uğruna benimle birlikte sıkıntıya göğüs ger.

Müjde için her şekilde dayanmamız ve Mesih'teki çağrıya sarılmamız için 7. ayette “*Tanrı bize korkaklık ruhu vermedi*” diye hatırlatır. Pavlus, Müjde'ye karşıt olan, dönemin mevcut dünya görüşü yüzünden Müjde uğruna acı çekmekteyken (a.11) manevi oğluna şunu hatırlatır:

II.Timoteyus 1:12 Bu acıları çekmemin nedeni de budur. Ama **bundan utanmıyorum. Çünkü kime inandığımı biliyorum.** O'nun bana emanet ettiğini o güne dek koruyacak güçte olduğuna eminim.

Öyleyse “*bize korkaklık ruhu değil, güç, sevgi ve özdenetim ruhu vermiş*” olan Tanrı'ya (a.7) bağlılıkla, samimi bir iman gereği olarak Müjde'deki herhangi bir konuyu konuşmaya çekinmek veya korkmak veya utanmak Müjde'yi eksik tanıtmak olacaktır.

Tanrı'nın konuştuğu bir konuda insanlara karşı susmak, insanlara iyilik anlamına gelir mi? Tanrı'nın konuştuğu bir konuda insanlara karşı sessiz kalmak, Tanrı'ya güvenememek, kendi stratejimize güvenmek anlamına gelmez mi?

Pavlus gibi “*Müjde'den utanmıyorum*” diyebilmeniz gerekir (Romalıları 1:16). Çünkü Kutsal Kitap günahkarların cehenneme gideceği konusunda açıktır. Gerçek her zaman insanları hoşnut etmeyebilir. Ancak buna rağmen gerçeği konuşmak için samimi ve cesur olmamız gerekir. İnsanlara

“Tanrı sevgidir” diye vaaz ederken diğer yandan da Tanrı’nın adaletinden bahsederek onları gelecek olan cehennem yargısı ve sonsuz gazap cezasına karşı uyarmalıyız. Müjde’yi elinde tutanların Tanrı’ya ve insana karşı sorumlu olduğu bilinci ile insanlara kurtuluş yolunu Vaftizci Yahya gibi cesaretle anlatmalıyız.

Kutsal Kitap’ın cehennem öğretisine karşı çıkanlar “*lütfeden, acıyan, merhametli ve sevgi dolu Tanrı’nın*” insanı sonsuza dek cezalandıramayacağını öne sürerler. Böylece ‘*insanların suçlarının cezasını çektikten sonra cennete gideceklerini*’ iddia ederler. Yine Tanrı’nın sevgi ve iyilik yönlerini öne sürerek bazı kimseler de ‘*Tanrı’nun belli bir zamanda cehennemi boşaltacağını*’ düşünürler. Ancak Tanrı’nın dünya ile ilişkisinde sadece “*merhamet veya sevgi*” işlemez. Lütuf, iyilik, sevgi, Tanrı’nın çalıştığı tek yol ya da Tanrı’nın kendisini açıkladığı tek mesaj değildir. Tanrı aynı zamanda korkulacak bir Tanrı’dır (Mezmun 7:1), kıskanç bir Tanrı’dır (Çıkış 20:5, Nahum 1:2), adaleti tam bir Tanrı’dır (Mezmun 33:5).

Bu durumda cehennem öğretisini Kutsal Kitap’tan çıkardığımızda “*Tanrı korkusu*” kavramını da (Meseller 3:7, Eyüp 28:28, Mezmun 34:11-14) ilahiyatımızdan çıkarmamız gerekecektir. Bu durum kulluk etmemiz gereken Tanrı’nın yerine ‘*bizim isteklerimize bağlı bir Tanrı*’ kavramı doğuracaktır.

Mezmun 143:2 Ve kulunla yargıya girme,
Çünkü hiçbir canlı senin gözünde aklanmaz.

Tanrı önünde hiçbir insan kendisini savunamayacak durumdayken (Romalılar 3:10), cehennem öğretisini Kutsal

Kitap'tan çıkardığımızda, önünde durup '*kendisine ne yapmasını söyleyebileceğimiz bir Tanrı*' anlayışına düşmüş oluruz.

"Tanrı merhametlidir, iyidir" düşüncesi ile Tanrı'nın adaletini inkâr edip cehennem öğretisini Kutsal Kitap'tan çıkardığımızda, '*adaleti insanın isteğine göre değişebilen bir Tanrı*' anlayışına dönmüş oluruz.

Görüldüğü üzere '*bir gün cehennemden cennete geçişin mümkün olduğunu*' şeklindeki düşünce '*insanın Tanrı'ya kim olduğunu, Tanrı'ya ne yapması gerektiğini söyleyebilmesi*' anlamına geliyor. Yani Kutsal Kitap'tan cehennem öğretisini çıkardığımızda '*bize sadece iyilik yapmasını emredebildiğimiz bir Tanrı*' düşüncesini ortaya atmış oluyoruz. Tanrı'nın Kutsal Kitap'ta açıkladığı şekli ile sadece Mesih'e iman ile kurtuluş (Romalılar 3:24; 4:4-5, Elçilerin İşleri 13:38) mümkün olduğu halde; cehennem öğretisini Kutsal Kitap'tan çıkardığımızda, nihayetinde '*insanın Tanrı'ya galip geldiği*' anlayışına düşmüş oluyoruz; böylece kendisini Kutsal Kitap'ta açıklayan Tanrı'yı reddetmiş oluyoruz.

Vahiy Kitabı, "*bu kitap İsa Mesih'in kendisini açıkladığı bir kitaptır (1:1)*" diyerek başlıyor. Havari Yuhanna'ya bir görünümde Mesih'in tarihin sonunda "*dirileri ve ölüleri yargulamak için tekrar gelişi*" vahiy edildiğinde, Mesih'in görünüşü karşısında '*İsa'nın sevdiği öğrenci*' diye bilinen Yuhanna, **Mesih'in önünde ölü gibi yılıp kalıyor** (1:17). Diri Rab'bin kendisi ile karşılaşmak o kadar **korkunç** ki, Mesih bu havariye dokunarak "*korkma*" diyor. İşıya 6. bölümde meleklerin tapınmasına tanık olan İşıya'nın benzer bir şekilde korku yaşadığına tanık oluyoruz. Bu iki

örnek bize Tanrı'nın kutsallığını ve Tanrı'nın günahı ne kadar ciddiye aldığını düşündürmelidir.

Böylece Vahiy Kitabında Mesih'in kurtarışını öven ve O'na tapınan büyük bir topluluk görüyoruz (Vahiy 7:12):

Vahiy 5:13 Ardından gökte, yeryüzünde, yer altında ve denizlerdeki bütün yaratıkların, bunlardaki bütün varlıkların şöyle dediğini işittim:
"Övgü, saygı, yücelik ve güç **sonsuzlara dek** Tahtta oturanın ve Kuzu'nun olsun!"

Ve Mesih'in iman edenleri kurtarmasının tamamlanması – *Rab'bin Krallığı*- şöyle ifade ediliyor:

Vahiy 11:15 Yedinci melek borazanını çaldı. Gökte yüksek sesler duyuldu:
"**Dünyanın egemenliği Rabbimiz'in ve Mesih'i'nin oldu. O **sonsuzlara dek egemenlik** sürecek.**"

Böylece Tanrı'nın Krallığı gerçekleştiğinde verilen yargının nasıl açıklandığına bakın:

Vahiy 14:11 Çektikleri işkencenin dumanı **sonsuzlara dek** tütecek. Canavara ve heykeline tapıp onun adının işaretini alanlar gece gündüz rahat yüzü görmeyecekler.

Tanrı'nın kurtarışını alanlar **sonsuzlara dek** cennette olacakları gibi, Tanrı'nın yargısını alanlar da **sonsuzlara dek** cehennem cezası ve gazabı içinde olacaklardır. Bu gerçek insanlar için kabul edilmesi zor bir durumdur. Ancak kendisine itaat etmekle yükümlü olduğumuz Tanrı'nın yargı-

larını sorgulayabilmemiz bu düşmüş bedende ve düşmüş irade ile mümkün değildir.

İnsanların sonsuza dek cehennem yargısında acı çekmeleri bizim arzu edebileceğimiz bir durum değildir. Ancak Tanrı öyle takdir ettiği için –*insanın Tanrı'yı sorgulayabilmesinin, kavrayabilmesinin, muhakeme edebilmesinin imkansızlığında*- cehennem konusunu Tanrı'nın Kutsal Kitap'ta açıkladığı şekilde duyurmamız gerekiyor.

Tanrı'nın açıkladığı gerçeği saklamak, örtmek, gerçekten utanmak veya korkmak anlamına geleceği gibi, insanın ikiyüzlülüğe düşmesi de demektir.

Tanrı'nın şefkatli, merhametli olmasını ileri sürerek Kutsal Kitap'tan Tanrı'nın yargısını ve cehennem cezasını çıkardığımızda, Tanrı'nın –*sonuçta, bir şekilde*- bütün insanları cennete göreceği düşüncesi, insanlara '*Tanrı'nın adalet görmeyi istemeyeceği*' fikrini öne sürmek değil de nedir? Bu durum da insanların '*duygularını kontrol edemeyen bir Tanrı*' düşüncesine saplanması demek olur. Bu gerçek olsaydı, şöyle diyecektik: "*zavallı Tanrı, adaletin gerçekleşmesine yüreği dayanamadı.*" Ancak böyle bir Tanrı ilahiyatını içimize sindirmemize Kutsal Kitap gerçeği engeldir.

Tanrı'nın iyilik, sevgi, lütuf, adalet, kutsallık, doğruluk v.s. özelliklerini O'nun sonsuzluk, sınırsızlık, bağımsızlık özelliklerinden ayıramayız. Aslında Tanrı tek olduğu için Tanrı'nın bir özelliğini diğerinden ayırmaya kalkmak Tanrı bölmeye çalışmak olur. Kutsal Kitap'tan cehennem öğretisini çıkardığımızda '*Tanrı'nın mutlak hükmetmesini*' kaldırıp, bunun yerine '*insanın isteğini, kararını, iradesi-*

ni' öne koymuş oluyoruz. Görüldüğü üzere Tanrı tektir, O'nun nitelikleri birbirinden ayrılamaz. Tanrı'nın özelliklerini O'nu farklı açılardan ifade etmek için *-insan olarak ancak böyle anlayabildiğimiz için-* vardır.

Diğer yandan cehennem diye bir şeyin hiç olmadığını düşünenler de vardır. Onlara göre ölüm bir yok oluş ve hiçlik durumudur. Ancak Kutsal Kitap'ta bu konuya bu kadar çok yer verilmesinin cehennemim varlığına yeterli bir kanıt olduğu düşünerek, bu konuda tekrar bir cevap yazmayı gereksiz görüyorum. Bu seminer notunun kendisi yeterli bir cevaptır.

Tanrı'nın sevgisi, merhameti, şefkati, iyiliği gerekçesi ile cehennem öğretisini Kutsal Kitap'tan çıkaranlar, *'Tanrı'nın, insanı sonsuz yargı ve sonsuz gazaptan kurtarmak için biricik Oğlu'nu vermesi'* gerçeğini inkâr etmiş olurlar. Yani böyleleri insanı kurtarmak için Mesih'in çarmıha gitmesini inkâr etmiş olurlar.

Zaten Tanrı sevgi olduğu için, Tanrı insana merhamet gösterdiği için biricik Oğlu'nu çarmıhta günahlara karşılık suç takdimesi (*suçların bedeli olarak kurban*) olarak gönderdi. Cehennemın ispatı budur: Mesih'e iman etmeyenler çarmıhta açıklanan yargıyı alırlar.

Tanrı insana olan sevgisinden dolayı, insan cehennemden kurtulsun diye suçsuz ve günahsız olan biricik Oğlu'nun (I.Petrus 2:23-24) çarmıhta acıya ve utanca katlanmasını, günahı ve günahın lanetini üstlenmesini uygun gördü; Tanrı insana olan sevgisi ile kendisini kurtaramayacak olan insana kurtuluş yolu olarak haçlanmış Mesih ile el uzattı (Romalılar 5:8, Titus 3:4-6, I.Yuhanna 4:9, Romalılar 8:32, I.Timoteyus 1:15-16).

Mesih'in tutuklanmasını (Matta 26:47-56) hatırlayın. Yahuda'nın Mesih'e ihanet etmesi sonucunda olacakların farkına varan ve bu tutuklanışa direniş göstermek isteyen öğrencilerden biri (Luka 22:47-50) başkahinin kölesinin kulağını kestiği zaman Mesih "Kılıcını yerine koy, Babam'dan yardım isteyemez miyim sanıyorsun? İstesem, hemen şu an bana on iki tümenden fazla melek gönderir" diyerek cevap vermiştir (Matta 26:52-53). Yani çarmıhın kendisi cehennem için iyi bir kanıttır –Tanrı sevgi olduğu için kendisini kurtaramayacak insana Mesih'in çarmıhı ile kurtuluş göstermiştir. Ve aynı zamanda çarmıh, Tanrı'nın günaha duyduğu yargının ve öfkenin de bir işaretidir.

Böylece Mesih insanın sonsuz yargı ve gazaptan kurtuluşu için çarmıha gitmesinin gerektiğini iyi anlamamızı istemiştir: "Babam'dan yardım istesem, bana on iki tümenden fazla melek gönderir; ama böyle olması gerektiğini bildiren Kutsal Yazılar³ o zaman nasıl yerine gelir?" diyerek (Matta 26:53-54), Mesih insanın kurtuluşu için başka bir yol olmadığını çarmıhta göstermiş oldu (Efesliler 2:14-16, İbraniler 10:19):

³ [Dirilişten sonra Mesih öğrencilerine görüldüğünde] Luka 24:44
Sonra onlara şöyle dedi: "Daha sizlerle birlikteyken, 'Musa'nın Yasası'nda, peygamberlerin yazılarında ve Mezmurlar'da benimle ilgili yazılmış olanların tümünün gerçekleşmesi gerektir' demiştim." 46 Onlara dedi ki, "Şöyle yazılmıştır: Mesih acı çekecek ve üçüncü gün ölümden dirilecek; günahların bağışlanması için tövbe çağrısı da Yeruşalim'den başlayarak bütün uluslara O'nun adıyla duyurulacak."

I.Petrus 2:24 Bizler günah karşısında ölelim, doğruluk uğruna yaşayalım diye, günahlarımızı çarmıhta kendi bedeninde yükledi. O'nun yaralarıyla şifa buldunuz.

Açıktır ki, çarmıh günahı ve yargısını göstermektedir. “Günahlarımı Mesih yüklenmesin, ben iyiliklerimle ve tövbeyle ve cezayı bir şekilde çekerek kendi günahımı kendim yüklenir; günahımın bedelini kendim öderim” dersiniz, yani çarmıhtaki yargıyı kendi üzerinize almaya kalkarsanız; “böyle olması gerektiğini bildiren Kutsal Yazılar’a” rağmen, Tanrı’ya kendinizi kendiniz kurtarabileceğinizi söylemiş olursunuz. Bu durumda Tanrı’nın adil olan yargısı ve bu yargının cezası size yüklendiğinde sonsuz yargı ve gazap kesindir.

‘Tanrı sevgidir, şefkattir, iyiliktir; bu yüzden insanların cehennemde acı çekmesine izin vermez’ diyenler, Tanrı’nın Mesih ve çarmıh aracılığı ile insana böyle cömert ve böyle lütfekar bir sevgi göstermesini inkâr etmiş olur. Tanrı sevgi olduğu için Mesih haça çivilendi:

Romalılar 8:32 Öz Oğlu’nu bile O’nu hepimiz için ölüme teslim eden Tanrı, O’nunla birlikte bize her şeyi bağışlamayacak mı?

Tanrı biricik Oğlu’nu insanın kurtuluşu için *esirgemeyip* çarmıh aracılığı cehennemi yaşamasına ve günahın lanetini (Tanrı’dan ayrı düşmeyi –Matta 27:46) üstlenmesine izin verdiyse, sevgili Oğlu’na iman etmeyenleri de cehennem yargısından ve cehennem cezasından *esirgemeyip* Kutsal Kitap’ta açıkladığı üzere adaletini uygulayacaktır.

Cehennem yargısı ve cennet ödülü çağın sonunda Mesih tekrar geldiğinde, yani Mesih aracılığında yani “*Mesih'te*” açıklanacaktır (Luka 9:23-24). Çarmıha gerilmiş Mesih, çarmıh acısı ve utancını taşıyıp ölüp gömülerek cehennem gerçeğini göstermiştir. **Aksi takdirde olmayan bir cehennem için Tanrı'nın biricik Oğlu'nun haça gitmesine gerek kalmazdı. Bu yüzden O'nun çarmıh ölümünden dirilişi de iman edenlere cennetin verileceğinin garantisidir.**

II.Korintliler 5:19 Şöyle ki **Tanrı, insanların suçlarını saymayarak dünyayı Mesih'te kendisiyle barıştırdı** ve barıştırma sözünü bize emanet etti.

20 Böylece, Tanrı aracılığımızla çağrıda bulunuyor-muş gibi Mesih'in adına elçilik ediyor, O'nun adına yalvarıyoruz: Tanrı'yla barışın.

21 Tanrı, günahı bilmeyen Mesih'i bizim için günah sunusu yaptı. Öyle ki, **Mesih sayesinde Tanrı'nın doğruluğu olabilm.**

Bu ayetin (a.19) ne dediğine dikkat edin: “*Tanrı, insanların suçlarını saymadı; dünyayı Mesih aracılığı ile kendisiyle barıştırdı.*” Neden barıştırdı? Çünkü Tanrı yarattığı bu dünyayı seviyor (Yuhanna 3:16-17).

21. ayet ‘*günahı bilmeyen Mesih'in bizim günahlarımıza karşılık sunulan kurban*’ olduğunu, ‘*Mesih'in bu kurbanı aracılığı ile Tanrı önünde –Tanrı'nın yargısı önünde- doğru kullar olduğumuz*’ açıklanıyor. Neden? Çünkü Tanrı yarattığı bu dünyayı seviyor ve kurtarmak istiyor (Yuhanna 3:16-17).

19. ve 21. ayet arasında ise “**Tanrı'yla barışın**” diyen bir uyarı var (a.20). İşte Müjde budur: Tanrı ile barışmak... Bu ayetlere bir bütün olarak baktığımızda, insanların yaptıkları iyiliği veya yaptıkları merhamet işlerini veya yardımseverliklerini veya dindarlıktaki erdemlerini veya ahlaki paklık için gayretlerini öne sürerek cennete gideceklerini düşünmelerinin boş olduğunu görüyoruz.

Öyleyse 19. ve 21. ayetler, Tanrı'nın Mesih aracılığı ile sunduğu kurtuluşa iman etmeyenlerin ‘*Tanrı ile düşman*’ olduklarını söylüyor. Böylece “*Tanrı sevgidir, şefkattir, iyiliktir, bağışlayıcıdır, lütfedendir*” diye düşünenler Tanrı’yı ‘*Mesih ile verdiği kurtuluşu kabul etmeksizin*’ kabul etmeye çalışırlardır.

Yani Mesih’i Rab ve Kurtarıcı olarak kabul etmeyenler “*Tanrı’yı kendisini Kutsal Kitap’ta açıkladığı şekilde kabul etmeyip; kendilerinin dilediği şekilde bir Tanrı olmasını, Tanrı’ya kim ve nasıl biri olması gerektiğini söyleyenlerdir.*” Oysa Mesih’in çarmıhı Tanrı ve insanla barış içindir:

Efesliler 2:14-16 Çünkü *Mesih'in kendisi barışımızdır.*⁴ Kutsal Yasa’yı, buyrukları ve kurallarıyla birlikte etkisiz kılarak iki topluluğu birleştirdi, aradaki engel duvarını, yani düşmanlığı kendi bedeninde yıktı. Amacı bu iki topluluktan kendisinde yeni bir insan yaratarak esenliği sağlamak, düşmanlığı çarmıhta öldürmek ve çarmıh aracılığıyla bir bedende iki topluluğu Tanrı'yla barıştırmaktı.

⁴ “*Mesih'in kendisi barışımızdır*” ifadesi önceki durumun barış değil yani düşmanlık olduğunu göstermektedir.

Bu durumda II.Korintliler 5:20 ayetinin “**Tanrı ile düşman olan sizler, Tanrı'yla barışın**” diye uyarması, neden bazılarının cenneti bazılarının cehennemi alacağını net bir şekilde açıklıyor. Tanrı ile Mesih'te barışmış –*dost-* olanların cennete, Mesih'i ve çarmıhı yok sayarak kendi kendilerini kurtarmaya yeterli olduklarını düşünenlerin –*bu şekilde Tanrı'nın sağlayışını reddederek, Mesih'te kurtuluşu veren Tanrı'yı kabul etmeyenlerin-* cehenneme yani beden ve can olarak sonsuzluk boyunca gazap ile yıkım acısı altında yaşamaya gidecekleri açıktır.

Özetle şunu söyleyebiliriz: Tanrı dünyayı seviyor:

Yuhanna 3:16 "Çünkü Tanrı dünyayı o kadar çok sevdi ki, biricik Oğlu'nu verdi. Öyle ki, O'na iman edenlerin hiçbiri mahvolmasın, hepsi sonsuz yaşama kavuşsun.

Tanrı dünyayı kurtarmak istiyor:

Yuhanna 3:17 Tanrı, Oğlu'nu dünyayı yargılamak için göndermedi, dünya O'nun aracılığıyla kurtulsun diye gönderdi.

Ve Mesih'ten başka, (Elçilerin İşleri 4:12) Başka hiç kimsede kurtuluş yoktur. Bu göğün altında insanlara bağışlanmış, bizi kurtarabilecek başka hiçbir ad yoktur.

I.Yuhanna 4:10 Tanrı'yı biz sevmiş değildik, ama O bizi sevdi ve Oğlu'nu günahlarımızı bağışlatan kurban olarak dünyaya gönderdi. İşte *sevgi budur*.

Bu ayetin ne dediğine bakın: “*biz sevmiş değildik*” diyor; “*biz sevmiş değildik*” demek “*çünkü nefret ediyorduk*”;

*çünkü Tanrı'nın düşmanlarıydık –gazap çocuklarıydık”
demek değilse nedir?*

Ayetin devamına baktığımızda bizler daha *Tanrı'dan nefret eden ve Tanrı'nın düşmanları* olan kimselerken, Tanrı'nın lütfkarca düşmana Mesih aracılığı ile barış ve kurtuluş yolu açtığını söylüyor –*Tanrı sevgi olduğu için böyle yapıyor zaten.*

Bu ayetler (II.Korintliler 5:19-21, I.Yuhanna 4:10) ışığında Romalılar mektubundan bir ayete bakalım:

Romalılar 5:10 Çünkü biz Tanrı'nın düşmanlarıyken Oğlu'nun ölümü sayesinde O'nunla barıştıksa, **barışmış** olarak **Oğlu'nun yaşamıyla kurtulacağımız** çok daha kesindir.

Bu ayet bize *Tanrı'nın düşmanlarıyken Mesih'in çarmıhı sayesinde Tanrı ile barıştığımızı*, Mesih'in yaşamıyla kurtulacağımızı söylüyor. Nasıl kurtuluyoruz? Mesih'in yaşamıyla. Mesih aramıza geldi; bizlerden biri gibi oldu; çarmıha gerildi, öldü, gömüldü, üçüncü gün dirildi; göklerle yükseldi; ve bir gün tekrar gelecek –yani Mesih hep yaşıyor. Daima yaşayan Mesih'e iman ile, sonsuza dek diri olan Mesih aracılığında cehennemden kurtuluyoruz.

Bu ayetlerdeki Tanrı'ya düşman olma konusunu iyi anlamamız lazım. Çünkü Tanrı'yı sevdiklerini düşünen insanlar Tanrı'ya düşman olma konusunu anlamayabilirler (Galatyalılar 3:10, Romalılar 3:19; 8:13, İbraniler 7:19). Çünkü insanlar sürekli bir gayret ile Tanrı'nın emirlerini tam olarak tutmaya çalışsalar da bunu başaramazlar (*Yasa*

Kitabı'nda yazılı olan her şeyi sürekli yerine getirmeyen herkes lanetlidir):

Hİ. 5. Bütün bunları (Tanrı'nın Yasasını) mükemmel yapabilir misin?

Hayır.⁵

Benim doğal eğilimim

Tanrı'ya ve insanlara nefret etmeye meyillidir.⁶

⁵ Romalılar 3:9-20, 23, I.Yuhanna 1:8,10

⁶ Tekvin 6:5, Yeremya 17:9, Romalılar 7:23-24; 8:7, Efesliler 2:1-3, Titus 3:3

7. Öyleyse insan doğasının bozulmuşluğu nereden gelir?

İlk atamız Adem ve Havva'nın

itaatsizlik ve cennetten düşmesinden.⁶

Bu düşüş bizim doğamızı zehirledi⁷

sıradan doğum yoluyla⁸

günahkarlar olarak doğduk.

⁶ Tekvin 3 ⁷ Romalılar 5:12, 18-19 ⁸ Mezmur 51:5

8. Bizler tamamıyla iyi bir şey yapamayacak kadar kötü olana meyilli durumda, o kadar bozulmuş muyuz?

Evet,⁹

Kutsal Ruh'ta yeniden doğmadıkça.¹⁰

⁹ Tekvin 6:5; 8:21, Eyüp 14:4, İşaya 53:6 ¹⁰ Yuhanna 3:3-5

II.Korintliler 5:19-21, I.Yuhanna 4:10, Romalılar 5:10 ayetlerine ilave olarak Efesliler 2:1-3 ayetleri '*Mesihsizken suçta ve günahta ölü olan gazap çocukları*' olduğumuzu söylüyor. Bu durumda günahı iyi anlamamız lazım. Günahı genelde birine yaptığımız, ama yapılması yasak olan bir şey olarak görüyoruz. Doğrudur, ama insandan ama dev-

letten alıyoruz; veya ama insanın ama devletin malına zarar veriyoruz. İnsanlar açısından baktığımızı birine karşı ya da biri ile birlikte olarak suç işliyor ve günaha düşüyoruz. Ancak Tanrı'nın gözünde günah bundan biraz daha farklıdır:

Mezmur 51:4 Sana karşı, yalnız sana karşı günah işledim,
Senin gözünde kötü olanı yaptım...

Davut'un günahını nasıl itiraf ettiğine bakın: bu itiraf insana karşı yapılan günah hakkında Tanrı'nın ne düşündüğünü de göstermektedir. Öyleyse kime karşı ne günah işlersek işleyelim; bu durum Tanrı'ya karşı suç işlemektir.⁵ Yani günah '*Tanrı'nın Yasası'na karşı gelmek, Tanrı'nın düzenine isyan etmek*' demek olduğundan; Tanrı'nın yargısını ve gazabını hak eder.

İlk günah ve düşüş ile gelen günah yüzünden insanlar iyilik yapmakta isteksiz ve kötülüğe daha eğilimli hale geldiler. Bu ilk günah, diğer günahlara yol açmaktadır (WİA.VI).

Diğer yandan unutmayın ki, günah sadece bir eylem değildir. Tanrı, Yasası'na karşı olan şeyleri yapmayı istemenizi de yargılar (Matta 18:9):

Matta 5:22 Ama ben size diyorum ki, kardeşine öfkelenen herkes yargılanacaktır. Kim kardeşine aşağılayıcı bir söz söylerse, Yüksek Kurul'da yargılanacaktır.

⁵ I.Yuhanna 3:4 Günah işleyen, yasaya karşı gelmiş olur. Çünkü günah demek, yasaya karşı gelmek demektir.

Kim kardeşine ahmak derse, cehennem ateşini hak edecektir.

28 Ama ben size diyorum ki, bir kadına şehvetle bakan her adam, yüreğinde o kadınla zina etmiş olur.

Daha önce WUI.21-29 sorularını “*gazap çocukları*” ifadesini açıklamak için kullanmıştık. Şimdi aynı soruları tekrar günah ve Tanrı’nın günaha bakışı ile ilişkili olarak yeniden düşünürseniz, kutsallıkta tam yetkin olan Tanrı’nın günahı nasıl nefret ettiğini daha net düşünebilirsiniz. Tanrı paklıkta tamdır, Tanrı adalette yetkindir, Tanrı paklıkta mükemmeldir; bu yüzden Tanrı günahı nefret eder. Ve cehennem yargısı da Tanrı’nın günahı ne kadar ciddiye aldığını gösterir. Tam mutlak iyilik olan Tanrı günahı nefret eder ve günahı tam mükemmel olan adaleti ile yargılar; sonsuza dek cezalandırır.

Günahı ciddiye alan Tanrı karşısında biraz düşündüğümüzde genelde dünyanın günahı hafife aldığını, bazen de günah ile övündüğünü görürüz. Tanrı’nın kutsallığını doğru anlamazsak ‘*günahlardan utanç duymak*’ diye bir şey de olmaz. Günahın iğrençliğini (kötülüğün ne kadar kötü olduğunu) günahı ve suçta ölü olan insan değil; ancak Tanrı tam olarak görür. Günahı Tanrı kendisine yönelik bir isyan olarak görüyor ve Yasası’na itaatsizlik olarak düşündüğü için günahkar insana ‘*Tanrı’nın düşmanı*’ durumunda olduğunu söylüyor. Bu yüzden insanlar günah konusunu ve Tanrı’nın karakterini birlikte düşünmeden Tanrı’nın yargısını anlayamazlar.

Öyleyse Kutsal Kitap’ın cehennem öğretisini iyi anlamalıyız. Kutsal Kitap, cennetin “*Mesih’teki Tanrı halkı*” dışında kalan kimseleri de kapsadığına dair bir yaklaşım

içinde değildir (I.Petrus 3:18; 2:23 *krş.* Matta 10:38; 16:24, Markos 10:21). Bizler korkmadan veya utanmadan, insanlardan gelecek olumsuz tepkilere rağmen, Kutsal Kitap'ın cehennem öğretisini konuştuğumuzda insanları gelecek olan gazaptan kaçmaları için uyarılmış oluruz.

Cehennem de Müjde gerçeğini paylaştığımız yollardan biridir. Nasıl ki, Müjde'yi paylaşırken Tanrı'nın bizleri Mesih aracılığı ile evlatları yaptığını söylüyorsak, Mesih'e iman ile günahlarımızın affolunduğunu paylaşıyorsak; benzer şekilde cehennem konusunu da paylaşınca, insanlar Mesih'e iman ile nasıl ve nelerden kurtulacağını da duymuş olurlar.

Öyleyse insanların alay etmeleri veya eleştiri veya hoşnutsuzluğuna rağmen cehennem hakkında konuşmaktan kaçınmamalıyız, korkmamalıyız, utanmamalıyız. Neden? Çünkü Kutsal Kitap böyle söylüyor; çünkü Tanrı böyle söylüyor.